

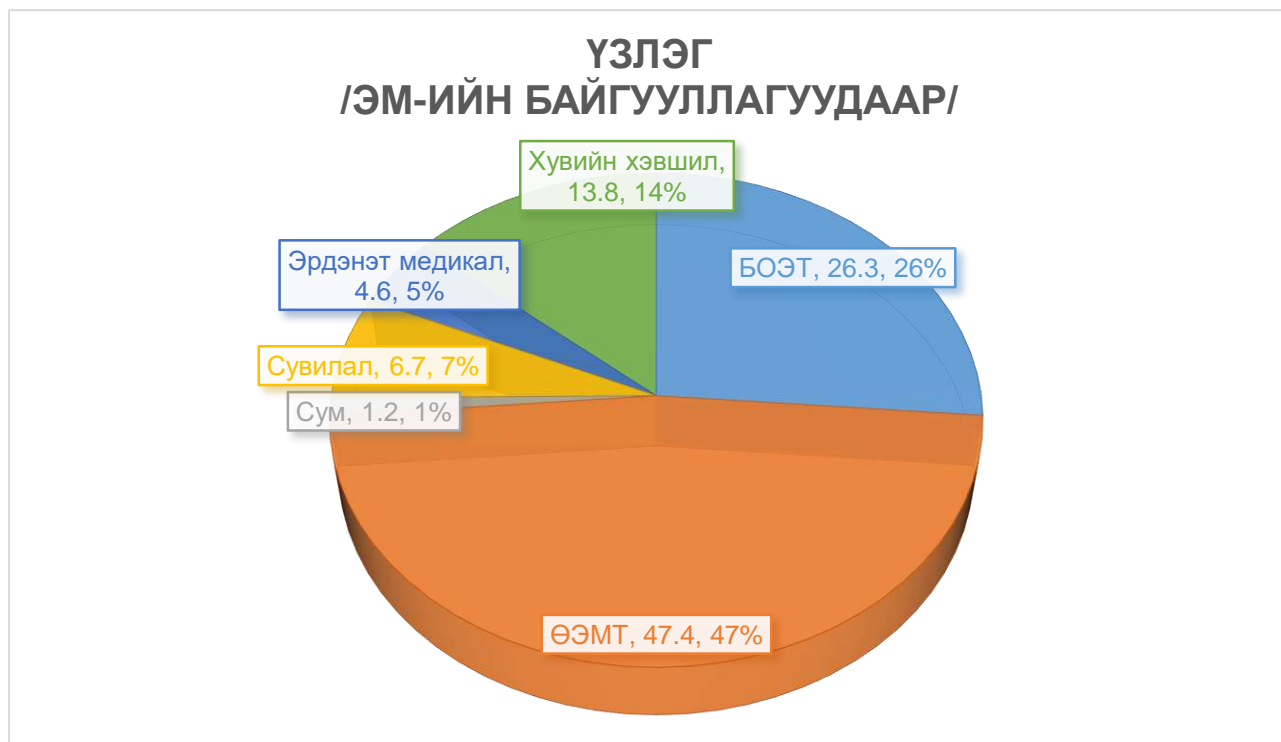
ОРХОН АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР

**2023 ОНЫ 3-Р УЛИРЛЫН ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

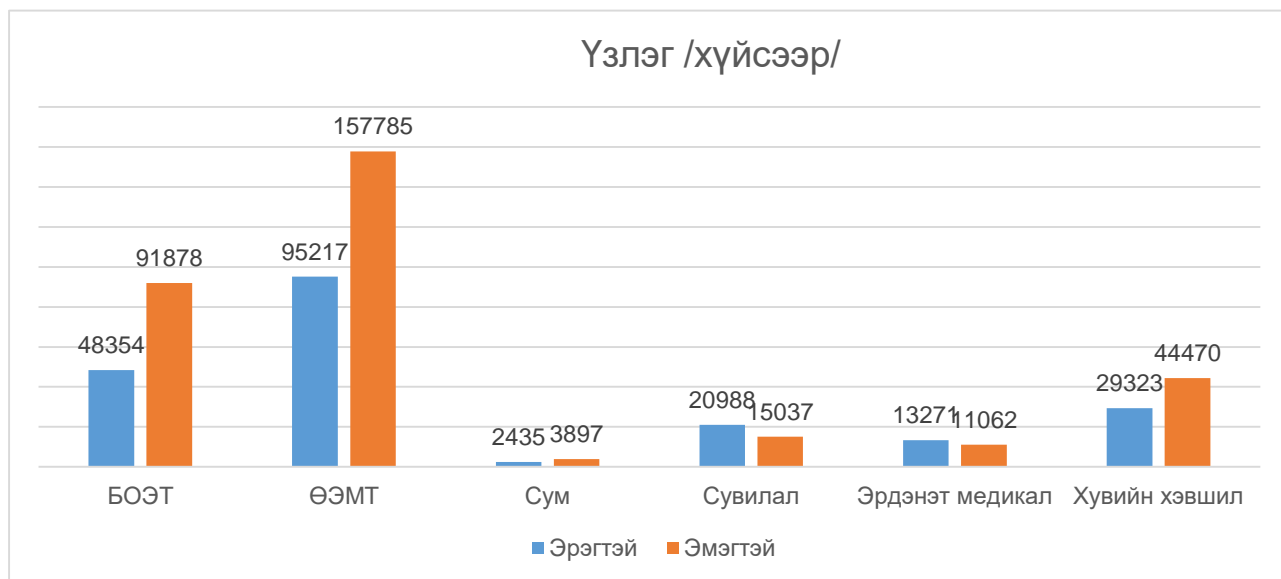
2023 ОН

НЭГ. ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Аймгийн хэмжээнд 3 дугаар улирлын байдлаар нийт 533717 үзлэг хийгдэж, нийт үзлэгийн 47.4 хувь ӨЭМТ-үүдэд, 26.3 хувь БОЭТ-д, 13.8 хувь хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад, үлдсэн нь эрдэнэт медикал, эрдэнэт сувилал, сумын эрүүл мэндийн төвд хийгдсэн.

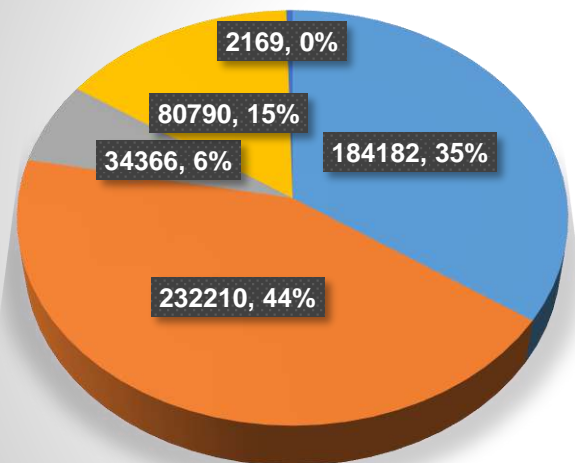


Нийт эрүүл мэндийн байгууллагад үзүүлсэн иргэдийн 39.3 хувийг эрэгтэйчүүд үлдсэн 60.7 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байна.



Нийт үзлэгийн 44 хувийг өвчний учир амбулаторит, 35 хувийг урьдчилан сэргийлэх, 15 хувийг гэрийн идэвхтэй хяналт, 6 хувийг идэвхтэй хяналт эзэлж байна.

Үзлэг /төрлөөр/



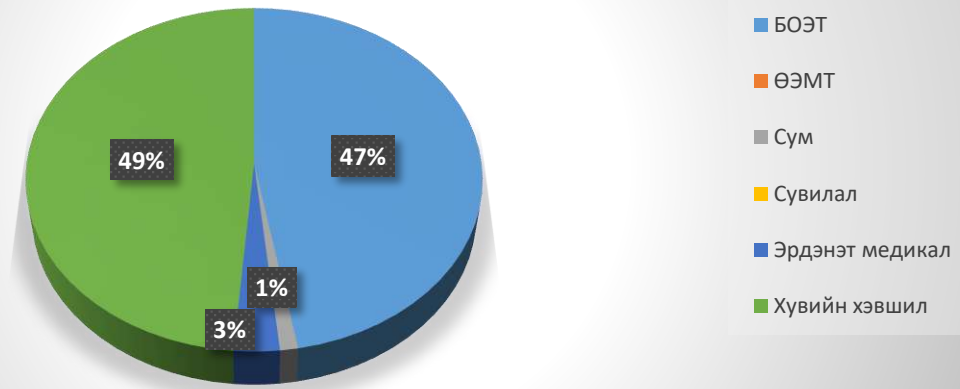
- Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн тоо
- Амбулаторын үзлэгийн тоо
- Идэвхтэй хяналт
- Гэрийн идэвхтэй хяналт
- Гэрийн дуудлагын үзлэгийн тоо

Нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэг 49.7 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс (2.1) хувиар нэмэгдсэн,гэрийн идэвхтэй үзлэг 31.1 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс (0.7) хувиар нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна

№	Эмнэлгийн нэр	СУМ, ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВҮҮДИЙН АМБУЛАТОРИЙН ҮЗЛЭГ											
		Нийт үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Өмнөх оны мөн үеэс	Гэрийн идэвхтэй хяналт		Нийт үзлэгт гэрийн идэвхтэй хяналтын үзлэгийн эзлэх хувь		Өмнөх оны мөн үеэс
		2022	2023	2022	2023	2022	2023		2022	2023	2022	2023	
1	Үйлс бадрах	30471	30181	11094	16177	36.4	53.6	+17.2	15199	11826	49.9	39.2	-10.7
2	Нийцэл	31640	30133	16626	14919	52.5	49.5	-3.0	8807	9187	27.8	30.5	+2.7
3	Мөнхийн гэгээ	18208	21900	6715	10123	36.9	46.2	+9.3	6859	7363	37.7	33.6	-4.1
4	Энхжихмандариваа	23609	19075	13058	10457	55.3	54.8	-0.5	2756	5040	11.7	26.4	+14.7
5	Анхны оч	55353	59128	30507	31074	55.1	52.6	-2.5	18211	18225	32.9	30.8	-2.1
6	Мэндцэцэн	39110	39750	17226	19934	44.0	50.1	+6.1	10503	11525	26.8	29.0	+2.2
7	Учралт баяр	32343	34297	13469	14347	41.6	41.8	+0.2	10338	10861	32.0	31.7	-0.3
8	Мөнх сүндрэл	28777	18538	14886	9744	51.7	52.6	+0.9	8057	5722	28.0	30.9	+2.9
9	Жаргалант	8348	6332	3939	2067	47.2	32.6	-14.6	707	966	8.5	15.3	+6.8
	Бүгд	267859	259334	127520	128842	47.6	49.7	+2.1	81437	80715	30.4	31.1	+0.7
	АЙМГИЙН ДҮН	497619	533717	167692	184182	33.7	34.5	+0.8	81469	80790	16.4	15.1	-1.3

Аймгийн хэмжээнд эхний 9 сарын байдлаар 28122 үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж 190212 ор хоног ашигласан байна. Дундаж ор хоног 6.7 байна. Хэвтэн эмчлүүлсэн иргэдийн 18.5 хувь нь хөдөө орон нутгаас ирж эмчлүүлсэн.

ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛСЭН



Орны ашиглалт /аймгуудаар/

№	Аймаг/хот	Орны тоо	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Архангай	551	174.1	63.8	6.9	25.7
2	Баян-Өлгий	972	185.2	67.9	6.9	27.2
3	Баянхонгор	690	184.4	67.6	7.1	26.5
4	Булган	333	198.7	72.8	7.2	28.2
5	Говь-Алтай	486	156.5	57.3	7.2	22.3
6	Говьсүмбэр	170	197.7	72.4	7.1	28.2
7	Дархан-Уул	844	183.5	67.2	6.9	27.0
8	Дорноговь	550	185.6	68.0	7.1	26.4
9	Дорнод	574	179.1	65.6	6.0	28.4
10	Дундговь	351	159.0	58.2	7.3	22.1
11	Завхан	632	169.5	62.1	6.9	24.8
12	Орхон	907	209.7	76.8	6.8	31.4
13	Өвөрхангай	1054	153.2	56.1	7.1	21.9
14	Өмнөговь	751	109.1	40.0	6.3	17.5
15	Сүхбаатар	525	179.0	65.6	7.8	23.3
16	Сэлэнгэ	822	162.9	59.7	7.1	23.2
17	Төв	579	155.9	57.1	7.4	21.5
18	Увс	558	200.9	73.6	6.7	30.2
19	Ховд	849	187.2	68.6	7.4	25.6
20	Хөвсгөл	997	148.0	54.2	6.7	23.0
21	Хэнтий	588	192.7	70.6	7.5	26.1
22	Аймгийн дүн	13783	173.1	63.4	7.0	25.1
23	Улаанбаатар	15846	179.9	65.9	6.7	27.0
24	Улсын дүн	29629	176.7	64.7	6.9	26.1

Хувийн хэвшлийн ортой эмнэлгүүдийн орны ашиглалт /эхний 9 сараар/

№	Эмнэлгийн нэр	Эмнэлэгт хэвтсэн	Байршил		Эмнэлгээс гарсан, шилжсэн хүний тоо	Ор хоног	Дундаж ор хоног	Өдрийн эмчилгээний ор	Төсөвт ор
			Хот	Хөдөө					
1	Ачит	1907	1608	299	1856	14215	7.7	18	51
2	Бадархундага	1892	1535	357	1857	12886	6.9	15	52
3	Талын булаг	1384	1161	223	1372	9909	7.2	15	47
4	Их тавт	741	622	119	732	5068	6.9	10	28
5	Тайхар	2255	1758	497	2235	14657	6.6	18	50
6	Нейрон	605	444	161	605	4010	6.6	10	18
7	Эрхэст оргил	543	513	30	526	3044	5.8	10	17
8	Мөнхийн үйлс	836	651	185	816	5731	7.0	5	20
9	Очир увидас	1324	969	355	1311	9176	7.0	10	50
10	Оюу	247	202	45	248	1521	6.1	5	15
11	Баян өндөр мед	1472	1111	361	1455	10203	7.0	15	60
12	Шинэ эрин мед	680	600	80	678	4969	7.3	10	20

ХОЁР. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Аймгийн хэмжээнд 2031 оны эхний 9 сарын байдлаар 1702 эх амаржиж 1705 хүүхэд төрсөн. Төрөлт өнгөрсөн оны оны үеэс 24 төрөлтөөр буюу (0.2) хувиар нэмэгдсэн. Гэрийн төрөлт 4 /0.2%/, амьгүй төрөлт 6/0.4%/-ийг эзэлж байна. Төрөлтийн түвшин 1000 хүн амд 16 промилл. Төрсөн эхчүүдийн 1035 буюу 60.7 хувь нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан.

№	Эмнэлгийн нэр	2022 оны эхний 9 сараар			2023 оны эхний 9 сараар		
		Нийт төрөлт	Үүнээс		Нийт төрөлт	Үүнээс	
			Гэрийн төрөлт	Амьгүй төрөлт		Гэрийн төрөлт	Амьгүй төрөлт
1	Үйлс бадрах	147	1	1	116	2	
2	Нийцэл	186	1	2	165	1	
3	Мөнхийн гэгээ	81			101		
4	Энжихмандариваа	144	1	2	137		1
5	Анхны оч	252		1	265		2
6	Мэндцэцэн	210		1	227		
7	Учралт баяр	201	1	1	193		
8	Мөнх сундрэл	120		1	88		1
9	Жаргалант	27			36		1
	Бүгд	1368	4	9	1666	3	5
	АЙМГИЙН ДҮН	1678	4	10	1702	4	6

9 сарын байдлаар жирэмсний хяналтад 1207 эмэгтэй шинээр хяналтад орсноос 98.7 хувь эхний гурван сартайд, 1.3 хувь 4-6 сартайд хяналтад орсон байна. Цусны шинжилгээнд 1206 эмэгтэйг хамруулснаас 63 буюу 5.2 хувь нь цус багадалттай гарсан. Шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн БЗДХ-ын шинжилгээний үзүүлэлтэд

трихомониаз 21 буюу 1.7 хувь нь эерэг, тэмбүү 8 буюу 0.7 хувь нь эерэг гарсан байна.

№	Эмнэлгийн нэр	Нийт шинээр хяналтад хамрагдсан эмэгтэйчүүд		Хяналтад авсан хувь						6 ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдаж төрсөн (хувиар)		Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйчүүд (хувиар)		
				Эхний 3 сартайд		Өмнөх оны мөн үеэс	4-6 сартайд		7 ба түүнээс дээш сартайд		2022	2023	2022	2023
				2022	2023		2022	2023	2022	2023				
1	Үйлс бадрах	129	94	99.2	100	+0.8	0.8			68.0	64.7		1.1	
2	Нийцэл	172	156	97.7	98.1	+0.4	1.7	1.9	0.6	61.2	61.8		9.6	
3	Мөнхийн гэгээ	78	85	100	100	0				71.6	55.4			
4	Энжжихмандариваа	144	118	97.9	98.3	+0.4	2.1	1.7		56.2	62.8		6.8	
5	Анхны оч	261	266	92.3	100	+7.7	7.7			62.3	60.8		1.1	
6	Мэндцэцэн	226	205	96.0	99.0	+3.0	4.0	0.1		66.2	66.1		3.4	
7	Учралтбаяр	171	168	94.1	98.8	+4.7	5.9	1.2		57.2	57.0		5.4	
8	Мөнх сүндрэл	93	87	95.7	95.4	-0.3	3.2	4.6	1.1	62.5	54.5		23.0	
9	Жаргалант	21	28	100	92.9	-7.1		7.1		63.0	52.8			
Аймгийн дүн		1295	1207	96.1	98.8	+2.7	3.8	1.2	0.1	61.1	60.8		5.2	

Амьд төрсөн хүүхдийн 880 буюу 51.6 хувь нь хүү, 825 буюу 48.4 хувь нь охин байна. Амьд төрсөн 1705 хүүхдээс 67 нярай буюу 3.9 хувь нь 2500 гр-аас доош жинтэй, 20 тохиолдол буюу 1.2 хувь нь төрөлхийн хөгжлийн гажигтай төрсөн байна. Амьгүй төрөлтийн түвшин 1000 нийт төрөлтөд 3.5 буюу өмнөх оноос 2.4 промилээр буурсан байна.

2023 оны 9 сарын байдлаар тав хүртлэх насны хүүхдийн өсөлт хөгжлийн хяналтад 7329 хүүхэд хамрагдсанаас 0.12 хувь нь туранхай, 0.17 хувь нь тураалтай, 0.17 хувь нь өсөлтийн хоцрогдолтой байна.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн хяналтын мэдээ /өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдээр/

№	Эмнэлгийн нэр	Хяналтад хамрагдсан бүгд	Жингийн мэдээ			А амин дэм уусан	Д амин дэм уусан	Олон найрлагат бичил тэжээл хэрэглэсэн
			Туранхай	Тураалтай	Өсөлтийн хоцрогдолтой			
1	Үйлс бадрах	704	0.28	0.43	0.57		704	
2	Нийцэл	1223	0.08	0.08	0.33		915	
3	Мөнхийн гэгээ	710	0.42		0.14		343	2
4	Энжжихмандариваа	1036		0.97	0.97		847	
5	Анхны оч	1966	0.10	0.20	0.15		1949	
6	Мэндцэцэн	217	0.46	1.84			217	
7	Учралтбаяр	760					741	1
8	Мөнх сүндрэл	618					240	
9	Жаргалант	95					46	
Аймгийн дүн		7329	0.12	0.18	0.18		6002	3

Жин багатай төрөлт /3 дугаар улирал/

Төрөлт	2021.09	2022.09	2023.09
2500 гр-аас доош жинтэй амьд төрсөн	82	78	67
2500 гр-аас доош жинтэй амьгүй төрсөн	2	2	5

ГУРАВ. ҮР ХӨНДӨЛТ

Аймгийн хэмжээнд 3 дугаар улирлын байдлаар 168 үр хөндөлт /1000 амьд төрөлтөд 98.5/, хожуу үр хөндөлт 5, хорь хүртэлх насны үр хөндөлт 8 тохиолдол бүртгэгдсэн. Үр хөндөлтийн үед гарсан хүндрэл байхгүй. Өмнөх оноос 154 тохиолдлоор буурсан. Таван жилийн дунджаар 159 бүртгэгдсэн байна.

Үр хөндөлт /аймгуудаар/

№	Аймаг/хот	Үр хөндөлтийн тоо			Үр хөндөлтийн харьцаа (1000 амьд төрөлтөд)		
		2022 он	2023 он	5 жилийн дундаж	2022 он	2023 он	5 жилийн дундаж
1	Архангай	145	103	187	149.2	98.4	160.9
2	Баян-Өлгий	80	113	85	38.9	54.0	39.5
3	Баянхонгор	100	52	169	81.5	42.1	120.6
4	Булган	36	41	54	75.5	86.3	95.7
5	Говь-Алтай	29	32	47	38.1	43.2	50.4
6	Говьсүмбэр	6	19	28	22.0	70.4	89.3
7	Дархан-Уул	445	375	441	308.4	245.3	268.6
8	Дорноговь	246	258	252	274.9	315.0	259.6
9	Дорнод	210	116	270	183.2	100.7	203.3
10	Дундговь	60	90	74	121.0	172.7	120.9
11	Завхан	17	9	28	20.9	10.3	29.3
12	Орхон	322	168	159	190.4	98.5	86.4
13	Өвөрхангай	120	120	124	82.2	80.2	73.8
14	Өмнөговь	348	321	442	382.8	300.8	390.7
15	Сүхбаатар	68	77	73	84.1	82.3	76.6
16	Сэлэнгэ	3	27	20	3.0	27.0	16.8
17	Төв	87	46	57	147.7	73.0	76.3
18	Увс	143	179	200	118.5	131.6	143.8
19	Ховд	8	31	26	6.1	21.7	17.0
20	Хөвсгөл	30	22	33	17.6	13.1	17.1
21	Хэнтий	56	46	62	58.0	46.6	56.4
22	Аймгийн дүн	2559	2245	2832	115.3	97.4	110.9
23	Улаанбаатар	7125	7103	7241	275.2	273.3	257.9
24	Улсын дүн	9684	9348	10073	201.4	190.6	187.9

ДӨРӨВ. НАС БАРАЛТ

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар аймгийн хэмжээнд 352 нас баралтын тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 73 тохиолдлоор буурсан. Үүнээс 214/60.1%/ тохиолдол нь эрэгтэй, 138/39.9%/ нь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 77 буюу 21.8 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бол 24 тохиолдол буюу 31.2 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна. Нас баралтын түвшин 1000 хүн амд 3.3 байна.

Нийт нас баралтын 92/26.1%/ хорт хавдар, 147/41.8%/ цусны эргэлтийн тогтолцооны нас баралт эзэлж байна. Сүрьеэ өвчний нас баралт 3 тохиолдол бүртгэгдсэн.

Нас баралт /өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдээр/

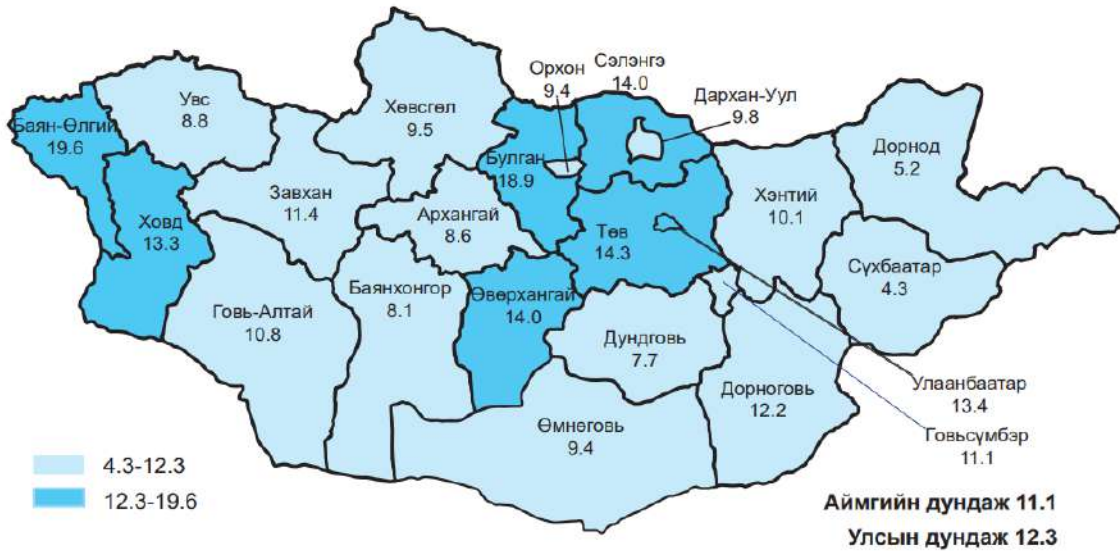
№	Эмнэлгийн нэр	2022 оны эхний 9 сараар				2023 оны эхний 9 сараар			
		Нийт нас баралт	Үүнээс			Нийт нас баралт	Үүнээс		
			Эмнэлэгт	Эмнэлгээс гадуур	5 хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдэл		Эмнэлэгт	Эмнэлгээс гадуур	5 хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдэл
1	Үйлс бадрах	49	6	43		42	11	31	3
2	Нийцэл	43	6	37	2	43	7	36	2
3	Мөнхийн гэгээ	30	2	28		26	6	20	2
4	Энхжихмандирваа	39	3	36		39	2	37	1
5	Анхны оч	69	11	58		43	7	36	1
6	Мэндцэцэн	54	11	43	1	45	7	38	1
7	Учралтбаяр	61	10	51	1	43	10	33	3
8	Мөнх сүндрэл	40	7	33	1	28	6	22	
9	Жаргалант	19	1	18	1	12	3	9	1
	Бүгд	404	57	347	6	321	59	262	14
	АЙМГИЙН ДҮН	425	70	355	7	352	77	275	19

Хорт хавдрын нас баралт 92 /26.1%/ , өмнөх оны мөн үеэс 28 тохиолдол буурсан, гадны шалтгаант нас баралт 34 /9.7%/ , өмнөх оны мөн үеэс 49 тохиолдол буурсан байна.

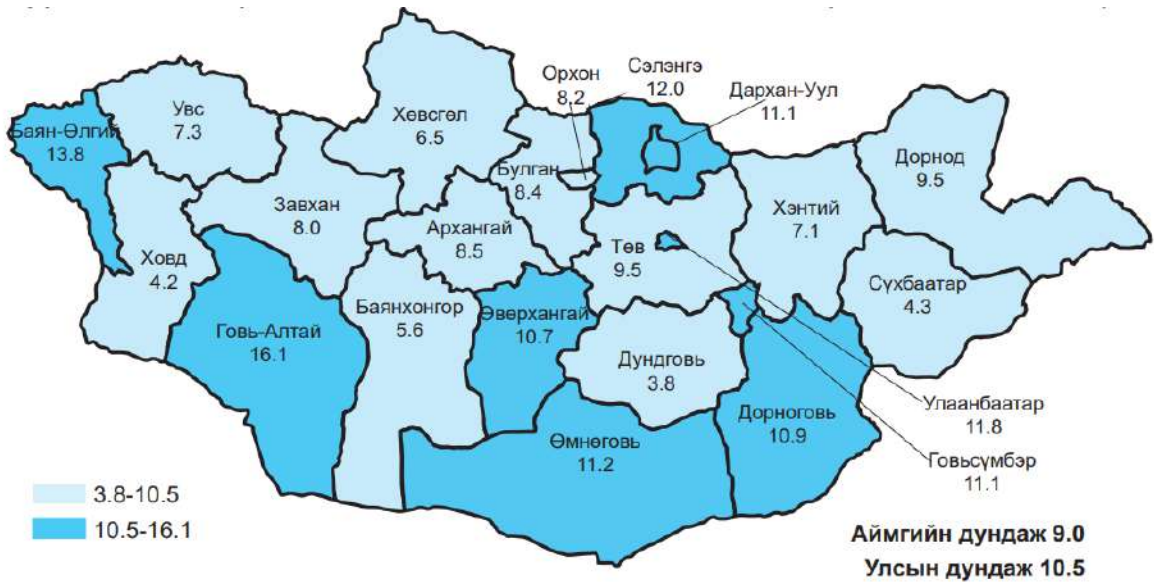
	Бүгд	Амиа хорлолт	Бусдад хорлогдсон	Үйлдвэрийн осол	Зам тээврийн осол	Бусад осол	Тодорхойгүй
2022 оны эхний 9 сараар	83	19	8	1	3	50	2
2023 оны эхний 9 сараар	34	5	4	1	1	23	

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар нялхсын эндэгдлийн 16 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 9.4 ногдож байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 10 тохиолдлоор өссөн үзүүлэлттэй байна. Нялхсын эндэгдлийн 9/56.3/ хувь нь эрэгтэй, 7/43.7/ хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна. Нялхсын эндэгдлийн 68.7 хувийг нярайн эндэгдэл эзэлж байгаа ба 1000 амьд төрөлтөд ногдох нярайн эндэгдэл 6.4 байна. Нярайн эндэгдлийн нийт 11 тохиолдлын 8 буюу 72.7 хувь нь эрт үеийн эндэгдэл, 3 буюу 27.3 хувийг хожуу үеийн эндэгдэл тус тус эзэлж байна. 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн 3 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеэс 2 тохиолдлоор өссөн.

Нялхсын эндэгдэл /аймгуудаар/



Перинаталь эндэгдэл /аймгуудаар/

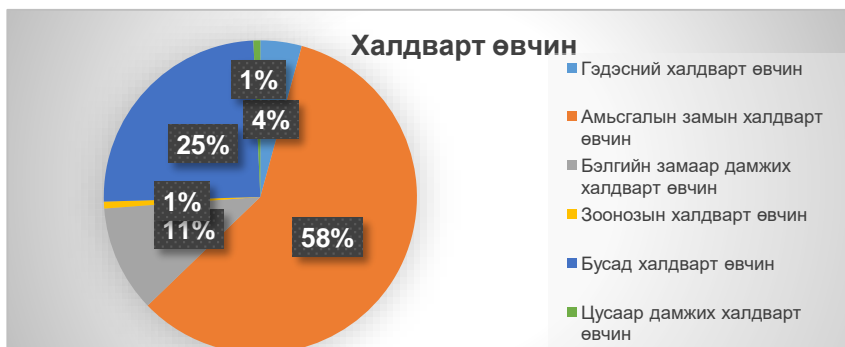


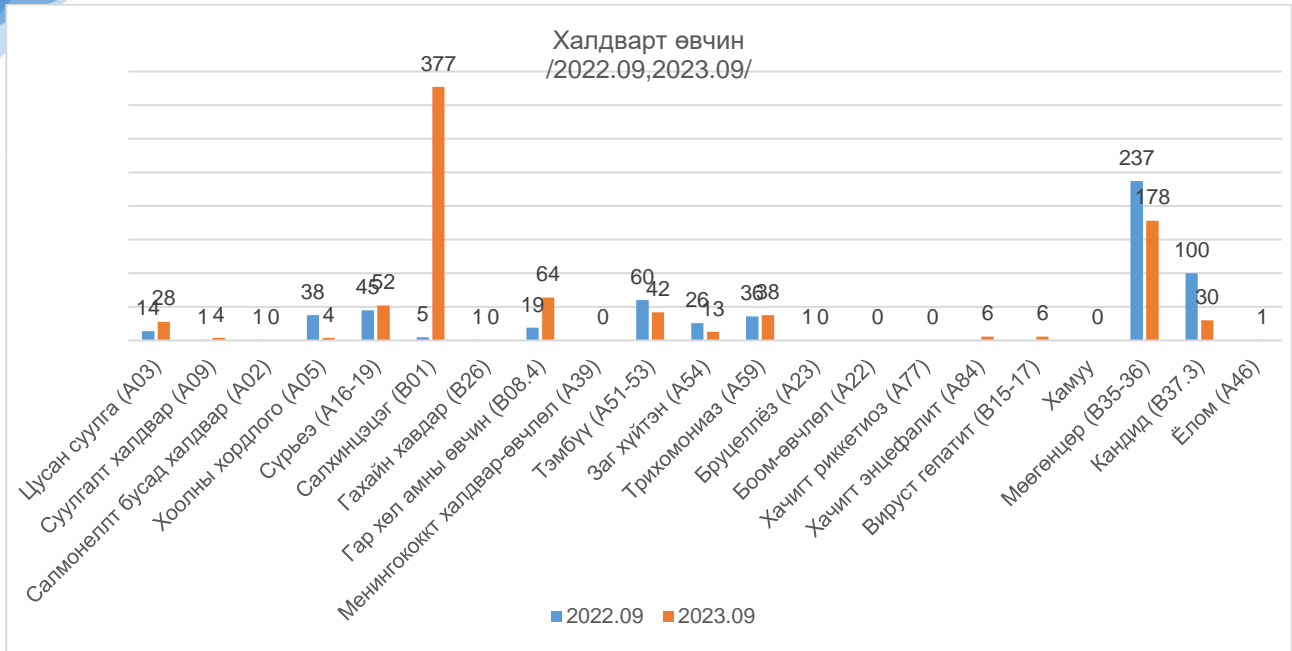
ТАВ. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

9

Аймгийн хэмжээнд эхний 9 сарын байдлаар 15 нэр төрлийн 844 халдварт өвчин бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 79.4 ногдож, өмнөх оны мөн үеэс 351.3 промилоор буурсан. Цусан суулга, салхин цэцэг, гар хөл амны өвчин өссөн бол бэлгийн замын халдварт өвчин, коронавируст халдвар, арьсны мөөгөнцөр буурсан байна.

Нийт халдварт өвчний 58.5 хувийг амьсгалын замын, 4.2 хувийг гэдэсний, 11 хувийг бэлгийн замын, 24.7 хувийг бусад халдварт өвчин эзэлж байна.





ЗУРГАА. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар 54744 халдварт бус өвчлөл бүртгэгдсэн ба шинээр 27533, хуучин 27211 тохиолдол бүртгэгдсэн. Үүнээс хорт хавдрын өвчлөл 159, осол гэмтлийн өвчлөл 587, томуу, томуу төст өвчин 2951, 0-5 нас хүртэлх хүүхдийн халдварт бус суулгалт өвчин 118, 0-5 нас хүртэлх хүүхдийн амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин 992 тохиолдлыг эзэлж байна.

ДОЛОО. ТҮРГЭН ТУСЛАМЖИЙН ДУУДЛАГА

Аймгийн хэмжээнд нийт 11877 дуудлага, алсын дуудлага 242, осол гэмтлийн дуудлага 602 ирсэн нь осол гэмтлийн дуудлага өндөртэй аймгуудын тоонд орж байна.

